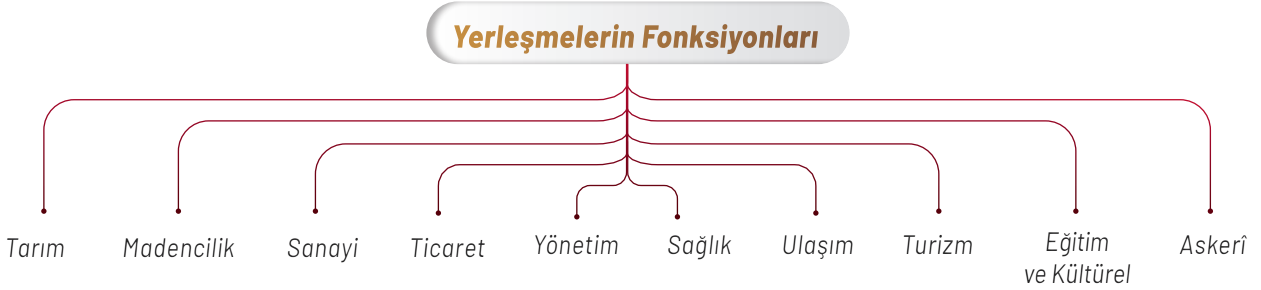

4.2. YERLEŞMELERİN FONKSİYONLARI

Herhangi bir yerleşmenin oluşmasını ve varlığını sürdürmesini sağlayan ekonomik, sosyal ve kültürel amaçlı faktörler o yerleşmenin fonksiyonlarını ifade eder. Yerleşmeler farklı fonksiyonel özelliklere sahip olabilmektedir (Şema 4.2).

Şema 4.2: Fonksiyonlarına göre yerleşmeler

TARIM FONKSİYONU

Tarım, hayvancılık, balıkçılık, ormancılık gibi birincil ekonomik faaliyetlerdir. Gelişiminde tarım fonksiyonunun ön planda olduğu bazı yerleşmeler; Minas Gerais (Brezilya), Lelystad [Lelissatad (Hollanda)], Çarşamba (Samsun), Söke (Aydın), Salıhlı (Manisa), Dalyan'dır (Muğla).

MADENCİLİK FONKSİYONU

Yerin üstündeki ve altındaki minerallerin (demir, bakır, mermer, kömür vb.) çıkarılması ve işletilmesi süreçleridir. Gelişiminde madencilik fonksiyonunun belirleyici olduğu bazı yerleşmeler; Johannesburg [Cohannesburg (Güney Afrika Cumhuriyeti)], Essen [Essin (Almanya)], Ereğli (Zonguldak), Afşin-Elbistan (Kahramanmaraş) ve Maden'dir (Elâzığ) (Görsel 4.9).

Görsel 4.9: Gelişiminde madenciliğin etkili olduğu yerleşme örneği (Zonguldak)

SANAYİ FONKSİYONU

Ham madde ve ara malların atölye, fabrika gibi yerlerde bilgi, beceri ve teknolojiye dayanarak yeni ürüne dönüştürülmesi faaliyetleridir. Sanayi fonksiyonuna sahip başlıca yerleşmeler; Manchester [Mençistır (İngiltere)], Tokyo (Japonya), New York (ABD), Chicago [Şikago (ABD)], Tuzla (İstanbul), Aliağa (İzmir), Gebze (Kocaeli) ve Gaziantep'tir (Görsel 4.10).

Görsel 4.10: Gelişiminde sanayi fonksiyonunun etkili olduğu yerleşme örneği (Körfez-Kocaeli)